

Przedszkolak poznaje

dr Urszula Sajewicz-Radtke.

Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-
Pedagogiczna Tęcza w Gdańsku

Gdańsk, 08.06.2017 r.

O czym będę mówić?

- O ulubionym organie w ciele ludzkim.
- O tym jak go stymulować?

Mózg to nadal wielka zagadka!

Wzrost mózgu

- Przy urodzeniu w mózgu mamy już większość neuronów:
 - ◆ ok. 100 miliardów neuronów
- Do 2 roku życia, mózg osiąga 80% swojego rozmiaru (dorosłego)
- Co nadal rośnie?
 - ◆ Inny rodzaj komórek nerwowych (glejowe)
 - ◆ Nowe połączenia neuronalne
 - ◆ **ok. 1000 kwintylionów połączeń do 3 roku życia**

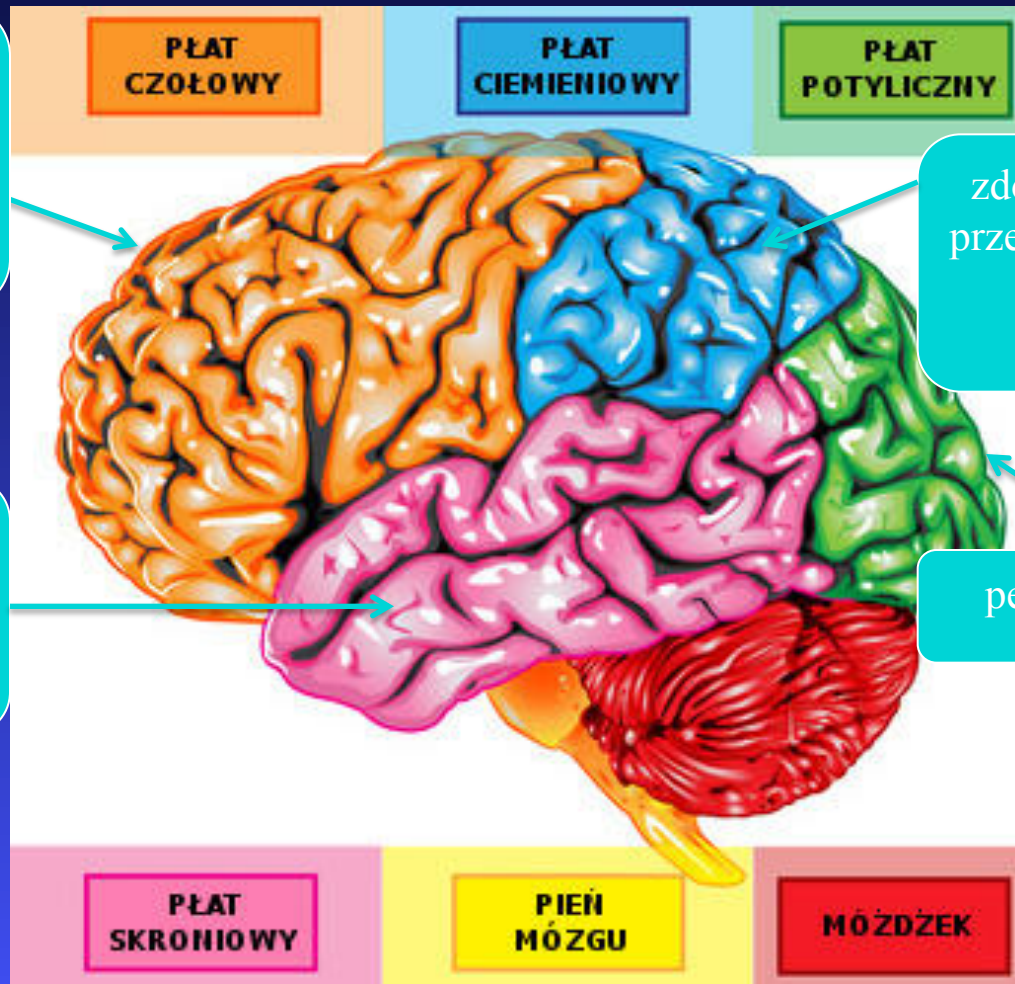
Jak rozwijający się mózg staje się świadomy, uczy się, myśli?

- Tworzenie się połączeń między neuronami
- Selektywna redukcja neuronów i połączeń między nimi
- Fale intensywnego rozgałęziania się i łączenia neuronów:
 - ◆ Od okresu prenatalnego do 3 roku życia
 - ◆ Ponownie ok 11-12 roku życia

Główne obszary mózgu

samoregulacja
rozwiązywanie problemów
wyznaczanie celów
społeczne poznanie
hamowanie

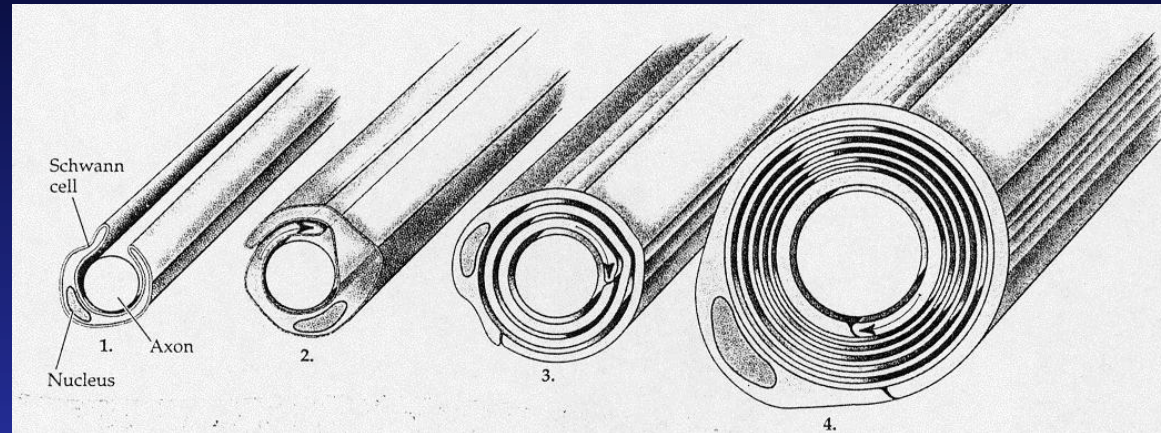
słuch
język
społeczno-emocjonalne
funkcjonowanie

zdolności przestrzenne
przetwarzanie wzrokowo
przestrzenne

percepcja i widzenie

Mielinizacja

- Szybkość przekazywania informacji
- Rozpoczyna się w momencie narodzin i bardzo szybko wzrasta do 2 roku życia

Jak zmienia się funkcja mózgu?

- Obszary mózgu z najdłuższym okresem organizacji związane są z ...
 - ◆ samoregulacją,
 - ◆ rozwiązywaniem problemów,
 - ◆ językiem/komunikacją
 - ◆ społecznymi więziami
- Najbardziej dynamiczny wzrost, wiązanie, aktywność ma miejsce między **1-2 rokiem życia aż do 3-4 roku życia**
- Neuronauki wskazują, że **to może być jeden z najważniejszych momentów** rozwoju samoregulacji, rozwiązywania problemów, społeczno-emocjonalnych aspektów zachowania i komunikacji.

Doświadczenia mogą zmieniać strukturę mózgu

- Rozwój mózgu jest zależny od aktywności;
- Każde doświadczenie pobudza konkretne obszary mózgu a inne pozostają wtedy nieaktywne;
- **NOWE I TRUDNE!**
- Pętle neuronalne stale używane wzmacniają się, a te nieużywane zanikają.

Doświadczenia mogą zmieniać mózg

- W pierwszych latach życia mózg gwałtownie się rozwija, dlatego potrzebuje organizowania doświadczeń które będą wspierać ten rozwój.
- Uczenie się wymaga aktywności neuronalnej – aktywność mózgu staje się bardziej efektywna.

Zaniedbanie hamuje rozwój mózgu

- Ograniczona ekspozycja na język, dotyk czy też interakcje społeczne
- Zaniedbanie emocjonalne lub poznawcze
- Zmiany strukturalne
 - ◆ Brak wzrostu mózgu
 - ◆ Obumieranie neuronów (ale niezwiązane z naturalnym zanikaniem)

Spółeczny aspekt rozwoju mózgu

- Wczesne doświadczenia tworzą połączenia mózgowe (pętle neuronalne)
- Interakcja dziecko – dorosły jest kluczowa
- Kiedy jest najważniejsza?
- Neuronauki jak i badania psychologiczne wskazują, że od urodzenia do 3-4 roku życia

Jak to zrobić?

Mediuj krytyczne myślenie!

Mediacja ku myśleniu 😊

- Skup się na procesie (dlaczego, jak) a nie na odpowiedzi (jaka jest dobra odpowiedź itd.);
- Zadawaj wiele pytań – stosuj pytania otwarte zmuszające do odpowiedzi;
- Stale proś o uzasadnienie odpowiedzi, nawet tych poprawnych (zarówno dzieci młodsze jak i te z poważnymi trudnościami);

Mediacja ku myśleniu

- Cały czas okazuj swój entuzjizm dla uczenia się, a dopiero później dla efektów pracy dziecka;
- Stosuj wiele zachęt i nagród – ale nie rzeczowych;
- Stale wiaź to czego się dziecko nauczyło z tym co już wie lub czego doświadczyło wcześniej;

Mediacja ku myśleniu

- Pytaj o reguły, zasady;
- Stale zwracaj uwagę na nieprecyzyjność (w mowie, wykonaniu);
- Zmieniaj dobre praktyki w nawyki poprzez stopniowe wycofywanie poleceń;
- Akceptuj odpowiedź dziecka w jak największej mierze, koryguj błędy i zachęcaj do uzupełniania wypowiedzi;

Podsumowując

- Podstawowe zasady:
 - ◆ Ogranicz pomoc do minimum.
 - ◆ Pozwól dziecku być samodzielnym. Nie odbieraj możliwości uczenia się.
 - ◆ Udzielaj tylko niezbędnej pomocy. Mniej oznacza więcej!
- Czy nauczyciel pływania uczy pływać poprzez opowiadanie o tym, jak dobrym jest pływakiem?
- Jak dziecko może nauczyć się myśleć, jeśli nie damy mu możliwości myślenia?

Warte zapamiętania...

Sugeruj, pytaj – ale nie mów jak ma być!

Pytaj – Po co? Dlaczego? Skąd wiesz?

Liczy się sam proces myślenia a
nie efekt!

MODELUJ KRYTYCZNE MYŚLENIE!

Dobry przykład
znaczy więcej niż niejeden wykład.

WWW.PORADNIATECZA.PL

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ 😊